

ÖZCAN
YILDIZ
AIHL

4 LİS AN N 7 MEKAN

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
TÜBİTAK 4006 - B PROJESİ

DANIŞMAN ÖĞRETMEN
ALAADİN İNAN

GÖREVLİ ÖĞRENCİLER
FEHİME AKYEL - HALİT AYDIN
İBRAHİM SEZER - KEMAL ASLAN

İÇİNDEKİLER

- 01 ÖNSÖZ
- 02 KASIMIYE MEDRESESİ
- 09 DEYRULZAFARAN
MANASTIRI
- 13 DARA ANTİK KENTİ
- 17 KIRKLAR KİLİSESİ
- 21 MARDİN MÜZESİ
- 29 MARDİN ULU CAMİ
- 33 ZİNCİRİYE MEDRESESİ

ÖNSÖZ

TÜBİTAK 4006 – B PROJESİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN 4 LİSAN 7 MEKAN ADLI BU YARARLI ÇALIŞMADA EMEĞİ GEÇEN DANIŞMAN VE GÖREVLİ ÖĞRENCİLERİMİZE TEŞEKKÜR EDİYORUM.

Günümüzde özellikle teknolojinin gelişmesiyle çocuklarımız sosyal ve kültürel çevrelerinden giderek uzaklaşmakta hatta kimi zaman bunlara yabancılaşmaktadır. Nitekim proje ekibinin yaptığı araştırmada da öğrencilerimizin çoğunun yakın çevrelerinde bulunmasına rağmen önemli kültürel miraslarımız hakkında hatırı sayılır bir bilgisi olmadığı gerçeğiyle karşılaşmıştır.

Bu minvalde yapılan bu proje, hem teknolojiyi doğru kullanmaya örnek olması, hem kültürel anlamda farkındalık oluşturması amacıyla bölgede yaygın bir şekilde konuşulan dört dilde yapılması hem de atalarımızdan miras kalan bu yapıları sahiplenmek konusunda bilinç oluşturması açısından önem arz etmektedir.

Bu yararlı projeyi bizlere kazandıran ekibe bir kez daha teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim.

BAŞÖĞRT. TARIK YILMAZ
OKUL MÜDÜRÜ

KASİMİYE MEDRESESİ

TÜRKÇE

Günümüze kadar mükemmel yapısıyla ayakta kalabilen medresenin yapımına Artuklu Dönemi'nde başlanmış ve Akkoyunlu Hükümdarı Cihangiroğlu Kasım Padişah döneminde 1457-1502 yıllarında tamamlanmıştır. İki katlı, kubbeli, tek ve açık avlulu medresenin inşasında düzgün kesme taş kullanılmıştır. Plan özellikleri, taş işçiliği ve süsleme motifleri bakımından ilgi çeken yapı, cami ve türbe ile birlikte külliye içerisinde yer almaktadır. Medresenin avlusunda bir çeşme ve büyükçe bir havuz bulunmaktadır. Güneyde ovaya açık bir cepheye sahip olan medrese, Mardin yapılarının en büyüklerindedir. Açık medrese tipinde, tek bir avlu etrafında düzenlenmiş, iki katlı ve tek eyvanlıdır. Kesme taş ve tuğlalardan yapılmıştır. Kasımiye Medresesi'ne Mardin'in güneybatısındaki Mardin Şehir Stadyumunu geçtikten sonra İtfaiye garajından sağa sapılarak 250 metre gidildikten sonra ulaşabilirsiniz.

Rivayetlere göre Kasım Paşa burada katledilmiştir. Kasımiye Medresesi eyvanı, rivayete göre, Kasım Paşa'nın kız kardeşi, Kasım Paşa öldüğünde kanlı gömleğini ağıtlar eşliğinde bu eyvanın duvarlarına sürmüş ve hala o duvarlara su döküldüğünde duvardaki kan izleri belli olmuştur, duvarlardaki kan izlerinin bunlara ait olduğu söylenir. Bina Artuklu dönemi mimarisiyle inşa edilmiştir. İki katlı olan medrese, tek bir avlu etrafında yapılmıştır. Yapının güney cephesi ovaya bakar. Binanın giriş kapısı bu cephede bulunur. Kapı çeşitli işlemlerle süslüdür; ama bunların bir kısmı tahrip olmuştur. Binanın batısında ise Şafiiler tarafından kullanılan bir mescit mevcuttur. Dikdörtgen biçimli bu mescit, kubbeli bir yapıdır. Sünnilerin kullandığı mescit binanın doğusunda bulunur. Bu mescit Şafiilerin kullandığından biraz daha küçüktür. Yapının kuzeyindeyse çeşme yer alır.

KASİMİYE MEDRESESİ

TÜRKÇE

Binada toplam yirmi üç medrese odası bulunur. Bunların on biri alt katta, on ikisi üst kattadır.

Medresenin avlusundaki havuzda akan suyun akışı ile doğumdan ölüme kadar insan hayatı ve sonrası simgelenmiştir. Çeşmeden çıkan su doğumu, döküldüğü yer gençliği, ince uzun oluk olgunluğu ve suların bir havuzda toplanması ölümü temsil eder. Daha sonra bu su kanallarla toprağa aktarılır ve bu da topraktan tekrar can bulur.

Gün doğduktan sonra güneş batana kadar cephe önemli olmaksızın tüm derslikler güneş ışığından faydalanabilir. Dersliklerin kapı yüksekliği bir metreden biraz fazladır. Bu yüksekliğin özellikle tercih edildiği ve öğrencinin hocasının yanına girerken başını eğmesi için yapıldığı belirtilir. Günümüzde El Cezire Sanat Müzesi hizmet vermektedir.

المدرسة القاسمية

عربي

بدأ بناء المدرسة، التي لا تزال قائمة حتى يومنا هذا ببنيتها المثالية، في العصر الأرتقي واكتمل بناؤها في عام 1457-1502 في عهد حاكم آق قويونلو جيهانجير أوغلو قاسم سلطان. تم استخدام الحجر المقطوع الأملس في بناء المدرسة المكونة من طابقين والمقبة والمفردة والمفتوحة. ويقع المبنى، الذي يلفت الانتباه من حيث معالمه المخططة وصناعة الحجر وزخارف الزخرفة، ضمن المجمع الاجتماعي مع المسجد والمقبرة. توجد نافورة وبركة سباحة كبيرة في باحة المدرسة. تعتبر المدرسة، التي لها واجهة مفتوحة على السهل في الجنوب، واحدة من أكبر المباني في ماردين. وهي مدرسة مفتوحة، مرتبة حول صحن واحد، مكونة من طابقين وإيوان واحد. وهي مصنوعة من الحجر المقطوع والطوب. يمكنك الوصول إلى المدرسة القاسمية بعد اجتياز ملعب مدينة ماردين جنوب غرب ماردين، والانعطاف يمينًا من مرآب فرقة الإطفاء والذهاب لمسافة 250 مترًا. وبحسب الشائعات، قُتل قاسم باشا هنا. إيوان المدرسة القاسمية، بحسب الشائعات، فإن أخت قاسم باشا عندما توفي قاسم باشا، وضعت قميصها الملطخ بالدماء على جدران هذا الإيوان مصحوبًا بالرثاء، وعندما يُسكب الماء على تلك الجدران، لا تزال آثار الدم على الجدران مرئية. ويقال أن آثار الدم الموجودة على الجدران تعود إليهم.

تم بناء المبنى على الطراز المعماري الأرتقي. تم بناء المدرسة المكونة من طابقين حول فناء واحد. وتطل الواجهة الجنوبية للمبنى على السهل. يقع باب مدخل المبنى على هذه الواجهة. تم تزيين الباب بتطريزات متنوعة؛ ولكن تم تدمير بعضها. ويوجد إلى الغرب من المبنى مسجد يستخدمه الشافعيون. هذا المسجد مستطيل الشكل عبارة عن هيكل مقبب. يقع المسجد الذي يستخدمه أهل السنة شرق المبنى. وهذا المسجد أصغر قليلاً من المسجد الشافعي. توجد نافورة شمال المبنى.

يوجد في المبنى ثلاث وعشرون غرفة مدرسة. أحد عشر منهم في الطابق السفلي وأثنى عشر في الطابق العلوي. يرمز تدفق المياه المتدفقة في البركة الموجودة في فناء المدرسة إلى حياة الإنسان من الولادة إلى الموت وما بعدها: فالماء الخارج من ينبوع يمثل الولادة، والمكان الذي يصب فيه يمثل الشباب، والميزاب الضيق الطويل يمثل النضج والنضج. جمع المياه في بركة يمثل الموت. ثم يتم نقل هذه المياه إلى التربة عبر القنوات، مما يعيد الحياة إلى التربة.

يمكن لجميع الفصول الدراسية، بغض النظر عن الواجهة، الاستفادة من ضوء الشمس من شروق الشمس إلى غروبها. يبلغ ارتفاع أبواب الفصول الدراسية أكثر بقليل من متر واحد. ويذكر أن هذا الارتفاع كان مفضلاً على وجه التحديد وتم صنعه بحيث يحني الطالب رأسه عند دخول المعلم، واليوم، أصبح متحف الجزيرة للفنون في الخدمة.

MEDRESEYA KASİMİYE

KURDÎ

Çêkirina medreseya ku bi avahîya xwe ya kamil heta îro maye, di Serdema Artûqîyan de dest pê kiriye û di serdema Mirê Akkoyunluyan Cîhangîroglu Kasim Sultan de di salên 1457-1502yan de tamam bûye. Di çêkirina medreseya hewşa du qatî, qubekirî, yekkesî û vekirî de, kevirê jêkirî hatiye bikaranîn. Avahîya ku ji aliyê plansaziya xwe, karê kevir û motîfên xemilandî ve balê dikişîne, li gel mizgeft û tirbeyê di nava kompleksa civakî de cih digire. Di hewşa medreseyê de kaniyek û hewzeke mezin heye. Medreseya ku li başûr rûyê wê ber bi deştê ve vekirî ye, yek ji mezintirîn avahiyên Mêrdînê ye. Medreseyek vekirî ye, li dora hewşek yekane, du qat û îwanek yekane hatiye çêkirin. Ji kevirên birîn û kerpiçan hatiye çêkirin.

Hûn dikarin xwe bigihînin Medreseya Kasimiyeyê piştî ku li başûrrojawayê Mêrdînê ji Stadyûma Bajêr a Mêrdînê derbas bibin, ji garaja Tûgaya Îtfaiyê li rastê zivirîn û 250 metre diçin.

Li gorî gotinan Kasim Paşa li vir hatiye qetilkirin. Îwan Medreseya Kasimiyê, li gor gotegotan xwîşka Kasim Paşa dema ku Kasim Paşa mir, kirasê xwe yê bi xwîn li ser dîwarên vê îwanê bi nalîn û nalînên xwe ve datîne û dema av li wan dîwaran tê rijandin, şopa xwînê ya li ser dîwaran hîn xuya ye. Tê gotin ku şopa xwînê ya li ser dîwaran aîdî wan e.

Avahî bi mîmariya serdema Artukîyan hatiye çêkirin. Medreseya du qatî li dora hewşek yekane hatiye avakirin. Rûyê başûrê avahiyê li deştê dinêre. Deriyê ketina avahiyê li ser vî rûyî ye. Derî bi deqên curbicur hatiye xemilandin; lê hinek ji wan hatine wêrankirin. Li rojavayê avahiyê mizgefteke Şafiiyan heye. Ev mizgefta çargoşeyî avahiyek qube ye. Mescîda ku Sunniyan bikar tînin li rojhilatê avahiyê ye. Ev mizgeft ji ya Şafiiyan hinekî biçûktir e. Li bakurê avahiyê kaniyek heye.

Di avahiyê de bi tevahî bîst û sê odeyên medreseyan hene. Yazdeh ji wan li qata jêrîn û donzdeh ji li qata jor in.

MEDRESEYA KASİMİYE

KURDÎ

Herikîna ava ku di hewza hewşa medreseyê de diherike, jiyana mirovan ji zayînê heta mirinê û pê ve simbolîze dike: Ava ku ji kaniyê derdikeve temsîla zayînê, cihê ku lê dirijîne temsîla ciwanîyê, gola teng û dirêj temsîla mezinbûnê dike. berhevkirina avê di hewzê de mirinê temsîl dike. Paşê ev av bi kanalên derbasî axê dibe û ev av jîyan vedigerîne axê.

Hemî dersxane, bêyî ku rû be, dikarin ji hilatina rojê heya rojavabûnê ji tîrêja rojê sûd werbigirin. Bilindahiya deriyê sinifan hinekî zêdetir ji yek metre ye. Hat diyarkirin ku ev bilindahî bi taybetî hatiye tercîhkirin û wisa hatiye çêkirin ku xwendekar dema têkevin mamoste serê xwe bitewîne. Îro, Muzexaneyê Hunerê ya Al Jazeera di xizmetê de ye.

KASIMIYE MADRASA

ENGLISH

The construction of the madrasah, which has survived to this day with its perfect structure, started in the Artuqid Period and was completed in 1457-1502 during the reign of Akkoyunlu Ruler Cihangiroğlu Kasım Sultan. Smooth cut stone was used in the construction of the two-storey, domed, single and open courtyard madrasah. The building, which attracts attention in terms of its plan features, stone workmanship and ornamentation motifs, is located within the social complex together with the mosque and the tomb. There is a fountain and a large pool in the courtyard of the madrasa. The madrasa, which has a facade open to the plain in the south, is one of the largest buildings in Mardin. It is an open madrasah type, arranged around a single courtyard, with two floors and a single iwan. It is made of cut stone and bricks.

You can reach Kasımiye Madrasa after passing the Mardin City Stadium in the southwest of Mardin, turning right from the Fire Brigade garage and going 250 meters.

According to rumors, Kasım Pasha was murdered here. Kasımiye Madrasah iwan, according to rumor, Kasım Pasha's sister, when Kasım Pasha died, put her bloody shirt on the walls of this iwan accompanied by laments, and when water is poured on those walls, the blood traces on the walls are still visible. It is said that the blood traces on the walls belong to them.

The building was built with Artuqid period architecture. The two-storey madrasa was built around a single courtyard. The south facade of the building overlooks the plain. The entrance door of the building is located on this facade. The door is decorated with various embroideries; but some of them have been destroyed. To the west of the building, there is a masjid used by Shafiis. This rectangular-shaped masjid is a domed structure. The masjid used by Sunnis is located to the east of the building. This masjid is slightly smaller than the one used by Shafiis. There is a fountain to the north of the building.

KASIMIYE MADRASA

ENGLISH

There are a total of twenty-three madrasa rooms in the building. Eleven of them are downstairs and twelve are upstairs.

The flow of water flowing in the pool in the courtyard of the madrasa symbolizes human life from birth to death and beyond: The water coming out of the fountain represents birth, the place where it pours represents youth, the long narrow gutter represents maturity and the collection of water in a pool represents death. This water is then transferred to the soil through channels, which brings life back to the soil.

All classrooms, regardless of the facade, can benefit from sunlight from sunrise to sunset. The door height of the classrooms is slightly more than one meter. It is stated that this height was specifically preferred and was made so that the student would bow his head when entering the teacher. Today, the Al Jazeera Art Museum is in service.

DEYRULZAFARAN MANASTIRI

TÜRKÇE

İsa'dan sonra 5. yüzyılda inşa edilen Deyrulzafaran Manastırı, muhteşem mimarisi yanında Süryani Kilisesi'nin önemli merkezlerinden biridir. 1932'ye kadar 640 yıl boyunca Süryani Ortodoks patriklerinin ikametgâh yeriydi.

Yukarı Mezopotamya'nın en ünlü tarihi yapıtlarından biri olan Deyrulzafaran Manastırı, Mardin'e 5-10 dakikalık mesafede. Süryani Kadim cemaatinin dini eğitim merkezi olan manastır, 4. yüzyıla tarihlendirilir. Manastır halen Süryani Kilisesi'nin önemli merkezlerinden biri olarak faal durumda. Manastır, güneşe tapan Şemsiler'e ait Güneş Tapınağı ile Romalılar tarafından kale olarak kullanılan alanın üzerine kurulmuş. 1932'ye kadar 640 yıl boyunca Süryani Ortodoks patriklerinin ikamet yeri olan ve üç kattan oluşan manastır, 5. yüzyıldan başlayarak farklı zamanlarda yapılan eklentilerle bugünkü haline 18. yüzyılda gelmiş. Metropolit Aziz Hananyo tarafından 793 yılından itibaren büyük bir tadilat yaptırılan manastır, bir süre onun adıyla anılır. Çevresinde yetiştirilen safran bitkisi nedeniyle manastırın adı daha sonra Safran Manastırı (Deyrulzafaran) olmuştur.

Deyrulzafaran ismi, Arapçada manastır anlamına gelen "deyr" ve safran anlamına gelen "zaferan" kelimelerinden gelmiştir. 1876 yılında dönemin patriği tarafından İngiltere'den satın alınan bölgenin ilk matbaası manastıra getirilerek, 1969 yılına kadar Süryanice, Arapça, Osmanlıca ve Türkçe kitaplar bu burada basılmış. Kubbeleri, kemerli sütunları, ahşap el işlemleri, iç ve dış mekânlardaki taş nakışları ile güzel bir mimarlık örneği olan manastırda, o dönemden kalma mozaikler bugün de görülebilmekte. Çeşitli devirlere ait üç ibadethanenin bulunduğu manastırda, 52 Süryani Patriğinin mezarları da yer alıyor. Deyrulzafaran Manastırı'nın içinde, Şemsi Tapınağı, Mor Honanyo Kilisesi, Meryem Ana Kilisesi, Mor Petrus Kilisesi, Azizler Mezarlığı, Divanhane ve rahip odaları bulunmaktadır.

دير دير الزافاران

عربي

يعد دير دير الزافاران، الذي بني في القرن الخامس بعد المسيح، أحد المراكز المهمة للكنيسة الآشورية بالإضافة إلى هندسته المعمارية الرائعة. وكانت مقراً لبطريركة السريان الأرثوذكس لمدة 640 عاماً حتى عام 1932.

دير الزافاران، أحد المعالم التاريخية الأكثر شهرة في بلاد ما بين النهرين العليا، يقع على بعد 5-10 دقائق من ماردين. يعود تاريخ الدير، وهو مركز التعليم الديني لطائفة كاديم الآشورية، إلى القرن الرابع. ولا يزال الدير نشطاً كأحد المراكز المهمة للكنيسة الآشورية. تم بناء الدير علم معبد Şemsiler الشمس لعبادة الشمس والمنطقة التي استخدمها الرومان كقلعة. وصل الدير المؤلف من ثلاثة طوابق، والذيان مقر إقامة بطريركة السريان الأرثوذكس لمدة 640 عاماً حتى عام 1932، إلى شكله الحالي في القرن الثامن عشر مع إضافات تمت في أوقات مختلفة بدءاً من القرن الخامس. وقد خضع الدير لعملية تجديد كبيرة قام بها المتروبوليت القديس حنانيو عام 793، وسمي باسمه لفترة. أصبح اسم الدير فيما بعد بسبب (Deyrulzafaran) دير الزعفران نبات الزعفران الذي ينمو حوله. يأتي اسم دير الزعفران من الكلمات العربية "دير" التي تعني الدير و"زعفران" التي تعني الزعفران.

تم إدخال أول مطبعة في المنطقة، والتي اشتراها بطريرك تلك الفترة من إنجلترا عام 1876، إلى الدير، وطبعت هنا الكتب السريانية والعربية والعثمانية والتركية حتى عام 1969. ولا يزال من الممكن رؤية فسيفساء تلك الفترة في الدير، وهو نموذج جميل للهندسة المعمارية بقبابه وأعمدته المقوسة والمطرزات اليدوية الخشبية والتطريز الحجري في المساحات الداخلية والخارجية. ويضم الدير ثلاثة دور عبادة من فترات مختلفة، كما يحتوي على قبور 52 بطريركاً آشورياً. يوجد داخل دير دير الزافاران معبد شمسي، وكنيسة مور هونانيو، وكنيسة مريم العذراء، وكنيسة مار بطرس، ومقبرة القديسين، وديوانهان

KEŞÎŞXANEYA DEYRULZAFARAN

KURDÎ

Keşîşxaneya Deyrulzafaran a piştî zayînê di sedsala 5'an de hatiye çêkirin, ji bilî mîmariya xwe ya bi heybet yek ji navendên girîng ên Dêra Suryaniyan e. Heta sala 1932an 640 sal şûnwarê patrikên Suryaniyên Ortodoks bû.

Keşîşxaneya Deyrulzafaran ku yek ji berhemên dîrokî yê herî navdar ên Mezopotamyaya Jor e, 5-10 deqeyan dûrî Mêrdînê ye. Keşîşxaneya ku navenda perwerdehiya olî ya civaka Asûrî ya Kadiman e, dîroka xwe vedigere sedsala 4'an. Keşîşxane wekî yek ji navendên girîng ên Dêra Suryaniyan hê jî çalak e. Keşîşxane li ser Perestgeha Rojê ya rojperestên Şemsiler hatiye avakirin û herêm ji aliyê Romayîyan ve weke kelehê hatiye bikaranîn. Keşîşxaneya sê qatî ya ku heta sala 1932an 640 salan cihê patrikên Suryaniyên Ortodoks bû, di sedsala 18an de bi lêzêdekirinên ku di demên cuda de, ji sedsala 5emîn dest pê dike, gihîştîye rewşa xwe ya îroyîn. Keşîşxaneya ku di sala 793'an de ji aliyê Metropolitan St. Paşê navê keşîşxaneyê ji ber nebatê ku li derdora wê şîn dibe bûye Keşîşxaneya Safranê (Deyrulzafaran). Navê Deyrulzafaran ji peyvên erebî "deyr" ango keşîşxane û "zaferan" ango zaferan tê.

Yekemîn çapxaneya herêmê ku di sala 1876an de ji aliyê patrikê serdemê ve ji Îngilîstanê hatiye kirîn, anîne keşîşxaneyê û heta sala 1969an li vir pirtûkên suryanî, erebî, osmanî û tirkî hatine çapkirin. Mozaikên wê serdemê îro jî li keşîşxaneya ku bi qubeyên xwe, stûnên kemerî, neqşên bi destan ên darîn, û bi kevirên li qadên hundir û derve mînakek xweşik a mîmariyê ye têne dîtin. Keşîşxaneya ku sê cihên îbadetê yê ji serdemên cuda lê hene, gorên 52 Patrikên Asûrî jî hene. Di hundirê Keşîşxaneya Deyrulzafaran de Perestgeha Şemsî, Dêra Mor Honanyo, Dêra Meryem, Dêra Mor Petrûs, Goristana Pîrozana, Dîwanhane û odayên kahînan hene.

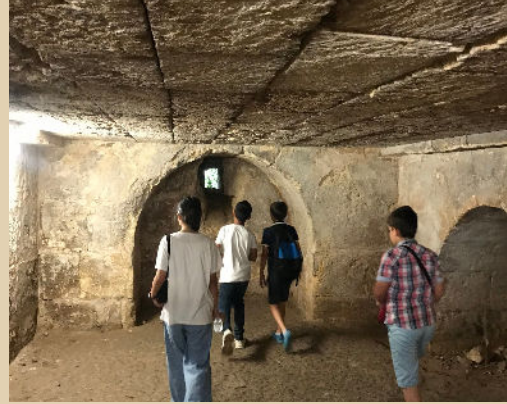
DEYRULZAFARAN MONASTERY

ENGLISH

Deyrulzafaran Monastery, built in the 5th century after Christ, is one of the important centers of the Assyrian Church in addition to its magnificent architecture. It was the residence of the Syriac Orthodox patriarchs for 640 years until 1932.

Deyrulzafaran Monastery, one of the most famous historical monuments of Upper Mesopotamia, is 5–10 minutes away from Mardin. The monastery, which is the religious education center of the Assyrian Kadim community, dates back to the 4th century. The monastery is still active as one of the important centers of the Assyrian Church. The monastery was built on the Sun Temple of the sun worshipers Şemsiler and the area used as a castle by the Romans. The three-storey monastery, which was the residence of the Syriac Orthodox patriarchs for 640 years until 1932, reached its current form in the 18th century with additions made at different times, starting from the 5th century. The monastery, which had a major renovation done by Metropolitan St. Hananyo in 793, was named after him for a while. The name of the monastery later became Saffron Monastery (Deyrulzafaran) due to the saffron plant grown around it. The name Deyrulzafaran comes from the Arabic words "deyr" meaning monastery and "zaferan" meaning saffron.

The first printing house of the region, which was purchased from England by the patriarch of the period in 1876, was brought to the monastery and Syriac, Arabic, Ottoman and Turkish books were printed here until 1969. Mosaics from that period can still be seen today in the monastery, which is a beautiful example of architecture with its domes, arched columns, wooden hand embroideries, and stone embroidery in interior and exterior spaces. The monastery, which houses three places of worship from various periods, also contains the graves of 52 Assyrian Patriarchs. Inside the Deyrulzafaran Monastery, there are Şemsi Temple, Mor Honanyo Church, Virgin Mary Church, Mor Peter Church, Saints' Cemetery, Divanhane and priest's rooms.

DARA ANTİK KENTİ

TÜRKÇE

Dara isminin kökeni hakkında bilgi veren Evagrius, Malalas, Agapius ve Abu'lFarac gibi Antik ve Orta Çağ tarihçilerinin aktarımlarına göre; Pers Kralı III. Darius'un (MÖ 336–330) Büyük İskender'e (MÖ 336–323) karşı yaptığı savaşta öldüğü yerin, sonrasında Dara olarak adlandırıldığı ve Dara isminin kökeninin buraya dayandığı varsayılmaktadır.

Antik kaynaklarda da belirtildiği gibi Dara'nın I. Anastasius Dönemi'nde (491–518) ilk kez iskân edilmiş bir yer olmayıp çok daha önceden de iskâna uğramış bir yerleşim yeri olduğu, kazılarda daha erken dönemlere ait buluntuların ele geçmesinden anlaşılmaktadır.

Mardin'in 30 km güneydoğusunda, Nisibis'in (Nusaybin) 20 kilometre batısında, Suriye sınırına yaklaşık 10 kilometre mesafede yer alan Dara Antik Kenti, coğrafi olarak Mezopotamya Ovası'nın bitip Tur Abidin Dağları'nın başladığı yerde konumlanmaktadır.

Nekropol tarzında kurulan bu antik yaşam alanında kiliseler, mezarlıklar, surlar, kapılar, caddeler, köprüler, su hazneleri (maskem), su bentleri, mozaik yapılar ve sarnıçlar yer almaktadır. Bunların içerisinde en dikkat çeken yapılardan olan ve zindan olarak da adlandırılan sarnıç, Agora caddesinin yaklaşık 100 m. kuzeybatısında yer almaktadır. Düzgün kesme taş duvarlı sarnıcın orijinal girişi doğu cephesindedir. Bağlantılı yapıların ve yan mekânların hala toprak altında olmasına ve yapının üstünde sonradan bir ev inşa edilmiş olmasına rağmen, yapı görkemini hala korumaktadır. İki katlı yapının üzerinde şehrin katedrali (büyük kilise) bulunmakta olup bugün sadece batı kısmında bir duvarı ayaktaadır.

مدينة درعا القديمة

عربي

وبحسب أقوال المؤرخين القدماء والعصور الوسطى مثل إيفاجريوس ومالاس وأغابايوس وأبو الفاراك، الذين يقدمون معلومات عن أصل اسم دارا؛ الملك الفارسي الثالث. ومن المفترض أن المكان الذي مات فيه داريوس (336-330 قبل الميلاد) في الحرب ضد الإسكندر الأكبر (336-323 قبل الميلاد) سمي فيما بعد دارا ويعود أصل اسم دارا إلى هنا.

كما ورد في المصادر القديمة، يُفهم من الاكتشافات المكتشفة من فترات سابقة خلال أعمال التنقيب أن دارا لم تكن مكاناً مأهولاً لأول مرة خلال فترة أناستاسيوس الأول (491-518)، ولكنها كانت مستوطنة تم سكنت قبل فترة طويلة.

تقع مدينة درعا القديمة على بعد 30 كم جنوب شرق مدينة ماردين، و20 كم غرب نصيبين (نصيبين)، وتبعد حوالي 10 كم عن الحدود السورية، وتقع جغرافياً حيث ينتهي سهيل بلاد ما بين النهرين وتبدأ جبال طور عابدين.

في منطقة المعيشة القديمة هذه المبنية على طراز المقبرة، توجد كنائس ومقابر وجدان وبوابات وشوارع وجسور وخزانات مياه (مسكم) وسدود وهياكل فسيفسائية وصهاريج. يقع الصهرج، وهو أحد المباني الأكثر لفتاً للانتباه بين هذه المباني ويسمى أيضاً الزنزانة، على بعد حوالي 100 متر من شارع أغورا. تقع في الشمال الغربي. يقع المدخل الأصلي للصهرج بجدران حجرية ناعمة على الجانب الشرقي. وعلى الرغم من أن الهياكل المتصلة والمساحات الجانبية لا تزال تحت الأرض وتم بناء منزل فيما بعد فوق الهيكل، إلا أن الهيكل لا يزال يحتفظ بروعته. وتقع كاتدرائية المدينة (الكنيسة الكبيرة) في المبنى المكون من طابقين، ولا يوجد اليوم سوى جدار في الجزء الغربي.

DARA BAJARÊ KEVNAR

KURDÎ

Li gor gotinên dîroknasên kevnar û navîn ên wekî Evagrius, Malalas, Agapius û Abu'lFarac, ku di derbarê koka navê Dara de agahiyên didin; Qralê Persan III. Tê texmînkirin ku cihê ku Daryûs (336–330 b.z.) di şerê li dijî Îskenderê Makedonî (336–323 b.z.) de mir, paşê jê re Dara hatiye gotin û koka navê Dara ji vir vedigere.

Wekî ku di çavkaniyên kevnar de tê gotin, ji vedîtîna ku ji serdemên berê yên di kolandinan de derketine tê fêmkirin ku Dara ne cîhek e ku yekemcar di serdema Anastasius I (491–518) de lê rûniştiye. demeke dirêj berê rûniştiye.

Bajarê Qedîm Dara ku 30 km li başûrrojhilatê Mêrdînê, 20 km li rojavayê Nisibîsê (Nisêbîn) ye, bi qasî 10 km dûrî sînorê Sûriyê ye, ji aliyê erdnîgarî ve cihê ku Deşta Mezopotamya diqede û çiyayên Tur Abîdîn dest pê dike ye.

Li vê qada jiyane ya kevnar a ku bi şewaza nekropolî hatiye çêkirin, dêr, goristan, dîwar, derî, kolan, pir, depoyên avê (maskem), bendav, avahiyên mozaîka û çîmento hene. Cisterna ku di nav van de yek ji avahiyên herî balkêş e û jê re zîndan jî tê gotin, bi qasî 100 m dûrî kolana Agora ye. Li bakurê rojava ye. Deriyê orjînal ê kaniyê bi dîwarên kevirên jêkirî yên sivik li aliyê rojhilat e. Tevî ku avahiyên girêdayî û qadên alî hê jî di bin erdê de ne û paşê xaniyek li ser avahiyê hate çêkirin, lê avahî hîn jî heybetiya xwe diparêze. Katedrala bajêr (dêra mezin) li ser avahiya du qatî ye û îro tenê dîwarek li aliyê rojava lê ye.

DARA ANCIENT CITY

ENGLISH

According to the quotes of ancient and medieval historians such as Evagrius, Malalas, Agapius and Abu'lFarac, who provide information about the origin of the name Dara; Persian King III. It is assumed that the place where Darius (336-330 BC) died in the war against Alexander the Great (336-323 BC) was later called Dara and the origin of the name Dara dates back to here.

As stated in ancient sources, it is understood from the unearthed finds from earlier periods during the excavations that Dara was not a place that was first inhabited during the Period of Anastasius I (491-518), but that it was a settlement that had been inhabited long before.

Dara Ancient City, located 30 km southeast of Mardin, 20 kilometers west of Nisibis (Nusaybin), approximately 10 kilometers from the Syrian border, is geographically located where the Mesopotamian Plain ends and the Tur Abidin Mountains begin.

In this ancient living area built in necropolis style, there are churches, cemeteries, walls, gates, streets, bridges, water reservoirs (maskem), dams, mosaic structures and cisterns. The cistern, which is one of the most striking structures among these and is also called a dungeon, is approximately 100 m from Agora street. It is located in the northwest. The original entrance of the cistern with smooth cut stone walls is on the east side. Although the connected structures and side spaces are still underground and a house was later built on top of the structure, the structure still preserves its magnificence. The city's cathedral (large church) is located on the two-storey building, and today only a wall in the western part is standing.

KIRKLAR KİLİSESİ

TÜRKÇE

Mor Behnam ile kız kardeşi Saro adına yapılan ve şu anda Kırklar Kilisesi olarak tanınan kilise iki ismini de erken dönem Hıristiyan efsanelerinden almıştır ve 6'ncı yüzyılın ortalarına ait bir yapıdır. Doğu-batı yönünde 12 masif sütun üzerine oturtulmuş kemerlerle taşınan tavan bölümü düzgün kesme taşlarla örülmüştür. 1293'te Mardin Süryani Kadim Patriklik Merkezi olduktan sonra halkın ruhani ve idari işleri bu kiliseden idare edilmeye başlamıştır. Kırklar Kilisesi'nde patrikler ve metropolitler önceleri kilisenin avlusunda tavanları kesme taşla örülmüş odalarda ikamet ederlerdi. 1850'de bu odaların yerine yeni bir patriklik merkezi inşa edilmiş, 1925'te bu mekân genişletilerek yanına kesme taşlardan bir divanhane yapılmıştır. 1799'da burada bir okul açılmış olup, 1825-1899 yılları arasında faal olduğu bilinmektedir. 1928 yılına kadar eğitim ve öğretim devam etmiştir.

كنيسة الأربعين

عربي

بنيت الكنيسة باسم موربهنام وشقيقتها سارو والمعروفة حاليًا باسم كنيسة كيركلار، وقد أخذت اسمها من الأساطير المسيحية المبكرة وهي عبارة عن هيكل يعود تاريخها إلى منتصف القرن السادس. قسم السقف، المدعم بأقواس موزعة على 12 عمودًا ضخماً في الاتجاه الشرقي الغربي، مغطى بحجارة ناعمة. وبعد أن أصبحت ماردين مركزاً بطريركية الآشورية القديمة عام 1293، بدأت إدارة شؤون الشعب الروحية والإدارية من هذه الكنيسة. في كنيسة كيركلار، كانا البطارقة والمترولوجيون يقيمون في غرف ذات أسقف حجرية مقطوعة في فناء الكنيسة. وفي عام 1850 تم بناء مركز بطريركي جديد مكان هذا الغرفة، وفي عام 1925 تم توسيع هذا المكان وبناء قاعة مجلس بجانبه من الحجارة المقطوعة. تم افتتاح مدرسة هنا في عام 1799 ومن المعروف أنها كانت نشطة بين عامي 1825 و1899. استمر التعليم والتدريب حتى عام 1928.

DÊRA ÇIL (KIRKLAR)

KURDÎ

Dêra ku li ser navê Mor Behnam û xwişka wê Saro hatiye çêkirin û niha bi navê Dêra Kirklarê tê naskirin, her du navên xwe ji efsaneyên destpêkê yên Xirîstiyantiyê girtiye û avahiyek ji nîvê sedsala 6-an de maye. Beşa banê ku bi kemerên ku li ser 12 stûnên girs ên di aliyê rojhilat-rojava de hatine bicihkirin, bi kevirên jêkirî yên sivik hatiye pêçandin. Piştî ku Mêrdîn di sala 1293an de bû Navenda Patrîkxaneya Kevin a Suryaniyan, kar û barên giyanî û îdarî yên gel ji vê dêrê dest pê kirin. Li Dêra Kirkklarê patrîk û metropolîtan di odên bi kevirên birîn ên hewşa dêrê de rûdiniştin. Di sala 1850î de li şûna van odeyan navendeke nû ya baviksalarî hatiye avakirin û di sala 1925an de ev der hatiye berfirehkirin û li kêleka wê ji kevirên birîn holeke meclîsê hatiye çêkirin. Di 1799 de li vir dibistanek hate vekirin û tê zanîn ku di navbera 1825 û 1899 de çalاک bûye. Perwerde û hîndekarî heta sala 1928an berdewam kir.

KIRKLAR CHURCH

ENGLISH

The church, built in the name of Mor Behnam and her sister Saro and currently known as the Kirkklar Church, took both its names from early Christian legends and is a structure dating back to the mid-6th century. The ceiling section, supported by arches placed on 12 massive columns in the east-west direction, is covered with smooth cut stones. After Mardin became the Assyrian Ancient Patriarchate Center in 1293, the spiritual and administrative affairs of the people began to be managed from this church. In the Kirkklar Church, patriarchs and metropolitans used to reside in rooms with cut stone ceilings in the courtyard of the church. In 1850, a new patriarchate center was built in place of these rooms, and in 1925, this place was expanded and a council hall was built next to it from cut stones. A school was opened here in 1799 and is known to have been active between 1825 and 1899. Education and training continued until 1928.

MARDİN MÜZESİ

TÜRKÇE

Mardin Müzesi, Çağdaş müzecilik anlayışıyla yenilenen tematik teşhir salonları, laboratuvarı, eğitim alanları ve etkinlik çeşitlilikleriyle kentin meydanındaki iki ayrı tarihi binada hizmet veriyor. Mardin Müzesi, 1895 yılında Antakya Patriği İgnatios Behnam Banni tarafından “Süryani Katolik Patrikhanesi” olarak yaptırılmıştır. Binanın doğu kısmında Meryem Ana Kilisesi yer almaktadır. Binayı Süryani Katolik Vakfı’ndan satın alan Kültür Bakanlığı restore ederek 2000 yılında “Mardin Müzesi” olarak hizmete açmıştır. Bina, güneye (ovaya) bakan U planlı ve üç katlı yapısı ile geleneksel “Mardin Evi” mimarisinin tüm karakteristik özelliklerini barındırmaktadır.

Müzenin giriş katındaki avluda; Assurlar’dan Bizansa, Artuklular’dan Osmanlı Dönemi’ne kadar Mezopotamya uygarlıklarına ait taş ve seramik eserler açık alan teşhirinde sergilenmektedir. Bu katta hediyeelik eşya dükkânı, kafeterya, çağdaş müzecilik anlayışı doğrultusunda oluşturulmuş Müze Eğitim Salonları yer almaktadır. Müzenin eğitim çalışmaları gelen ziyaretçilere, okul dönemlerinde randevulu sistemle sınıflarıyla gelen öğrenci ve öğretmenlere, kentsel sit alanında oturan halka ve müze ziyaretçilerine yönelik olarak sürdürülmektedir.

Bu çalışmalarda müze eğitimcisi, arkeolog, görsel sanatlar öğretmeni, heykeltıraş, usta eğitimcilerden ve müze gönüllülerinden oluşan bir ekip görev almaktadır. Müze ziyaretçileri, eğitim salonlarında ve sikke basma, kök boya baskı, ebru, seramik, gölge oyunu gibi onlarca atölye çalışmalarına katılabilmektedir. Müze binasının güneyindeki avluda Arkeopark ve 500 kişilik amfi bulunmakta olup Bu alanda konserler, sinema gösterimi gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Arkeopark’ta neolitik dönem model evi ve eşyaları, el değirmenleri, arkeolojik kazı alanları bulunmaktadır.

MARDİN MÜZESİ

TÜRKÇE

Oluşturulan kazı atölyesinde arkeolojik bir kazının bilimsel tüm süreçlerini öğrenerek arkeologlar eşliğinde bilimsel kazı yapmaktadırlar. Müze Binasının birinci katında Roma dönemine ait mozaikler ve taş eserlerin bulunduğu açık teşhir alanı, 3D sinema ve seminer salonu, eser depoları, bölgede yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarından çıkan eserlerin sergilendiği Arkeolojik Kazılar Teşhir Salonu bulunmaktadır. Müzenin 2. katında dört adet kapalı teşhir salonu bulunmaktadır. Bu kattaki teşhirde Mardin’de bulunmuş tarihi eserler İnanç, Ticaret ve Yaşam Salonları şeklinde farklı temalar üzerinden kurgulanmıştır. Yaşam Salonu içinde Beslenme, Süslenme ve Savunma temalarından oluşan hem tematik hem de kronolojik bir sergileme yapılmıştır. Bu katta sahte eserler ve tarihi eser kaçakçılığına dikkat çekilen teşhir salonu gezilerek idari binaya geçilmektedir.

Müzedeki Arkeolojik Kazılar Salonu, İnanç Salonu, Ticaret Salonu, Yaşam Salonu, Sahte Eserler Salonu, Müze İdari Bina, Müze İhtisas Kütüphanesi, Müze Sanat Galerisi, Restorasyon Konservasyon ve Analiz Laboratuvarları alanlarında kırk beş binin üzerindeki koleksiyonu ile Paleolitik Çağ’dan (MÖ 45.000) kentin arkeolojik geçmişini günümüze bağlıyor

متحف ماردين

عربي

يخدم متحف ماردين في مبنين تاريخيين منفصلين في ساحة المدينة، مع قاعات العرض المواضيعية والمختبرات والمناطق التعليمية وتنوع الأحداث، متجددة بنهج متحفي حديث. تم بناء متحف ماردين عام 1895 على يد بطريك أنطاكية إغناطيوس بهنام بني باسم "بطريكية السريان الكاثوليك". تقع كنيسة السيدة العذراء مريم في الجزء الشرقي من المبنى. قامت وزارة الثقافة بشراء المبنى من المؤسسة الآشورية الكاثوليكية، وترميمه وافتتاحه باسم "متحف ماردين" عام 2000. يحتوي المبنى على جميع السمات المميزة للهندسة المعمارية التقليدية "بيت ماردين" مع هيكله المكون من ثلاثة طوابق والمخطط على شكل حرف U والمواجه للجنوب (السهل).

في فناء الطابق الأرضي من المتحف؛ وتعرض في المنطقة المفتوحة أعمال حجرية وخزفية تعود إلى حضارات بلاد ما بين النهرين، من الآشوريين إلى العصر البيزنطي، ومن الأرتقيين إلى العصر العثماني. يوجد في هذا الطابق متجر للهدايا التذكارية وكافتيريا وقاعات تعليمية متحفية تم إنشاؤها بما يتماشى مع مفهوم علم المتاحف المعاصر. يتم تنفيذ الأنشطة التعليمية للمتحف للزوار والطلاب والمعلمين الذين يأتون مع فصولهم عن طريق التعيين خلال فترات الدراسة، والجمهور الذين يعيشون في المنطقة الحضرية المحمية وزوار المتحف. ويشارك في هذه الدراسات فريق يتكون من معلمي المتاحف وعلماء الآثار ومعلمي الفنون البصرية والنحاتين والمدرسين الرئيسيين ومتطوعي المتحف.

ويمكن لزوار المتحف المشاركة في قاعات التدريب وعشرات الورش مثل سك العملة وطباعة القوة والرخام والسيراميك ولعب الظل. يوجد في الفناء الواقع جنوب مبنى المتحف حديقة أثرية ومدج يتسع لـ 500 شخص، وتقام في هذه المنطقة فعاليات مثل الحفلات الموسيقية وعروض السينما. يوجد في الحديقة الأثرية منازل وأثاث نموذجي من العصر الحجري الحديث ومطاحن يدوية ومناطق تنقيب أثرية. ويتعلمون في ورشة التنقيب جميع العمليات العلمية للتنقيب الأثري ويقومون بالتنقيب العلمي برفقة علماء الآثار. يوجد في الطابق الأول من مبنى المتحف منطقة عرض مفتوحة تحتوي على قطع أثرية من الفسيفساء والحجر من العصر الروماني، وقاعة سينما وندوات ثلاثية الأبعاد، ومستودعات القطع الأثرية، وقاعة عرض التنقيبات الأثرية، حيث يتم عرض القطع الأثرية من التنقيبات الأثرية التي أجريت في يتم عرض المنطقة.

متحف ماردين

عربي

توجد أربع قاعات عرض داخلية في الطابق الثاني من المتحف. تتمحور القطع الأثرية التاريخية الموجودة في ماردين والمعروضة في هذا الطابق حول مواضيع مختلفة مثل قاعات الإيمان والتجارة والحياة. أقيم في قاعة المعيشة معرض موضوعي وتسلسلي يتكون من موضوعات التغذية والزينة والدفاع. وفي هذا الطابق يمكنك زيارة قاعة العرض التي تلفت الانتباه إلى القطع الأثرية المقلدة وتهريب الآثار التاريخية، ومن ثم التوجه إلى المبنى الإداري.

يضم المتحف مجموعة من العصر الحجري القديم (45.000 قبل الميلاد) تضم أكثر من خمسة وأربعين ألف قطعة في قاعة التنقيبات الأثرية، قاعة الإيمان، قاعة التجارة، قاعة الحياة، قاعة الأعمال الزائفة، المبنى الإداري للمتحف، مكتبة المتحف المتخصصة، معرض الفنون المتحفية ومختبرات الترميم والحفظ والتحليل وهي تربط ماضي المدينة الأثري بالحاضر.

MUZEYA MÊRDÎNÊ

KURDÎ

Muzeya Mêrdînê bi salonên pêşangeha tematîk, laboratuar, qadên perwerdehiyê û cihêrengiya bûyeran, ku bi nêzîkatiya muzeya nûjen hatiye nûkirin, li meydana bajêr di du avahiyên dîrokî yê cihê de xizmetê dike. Muzeya Mêrdînê di sala 1895an de ji aliyê Patrîk Antakyayê Ignatios Behnam Banni ve wek "Patriarkaniya Katolîk a Suryaniyan" hatiye avakirin. Dêra Meryem li aliyê rojhilatê avahiyê ye. Wezaretê Çandê avahî ji Weqfa Suryaniyên Katolîk kirî, restore kir û di sala 2000î de wek "Muzeya Mêrdînê" vekir. Avahî hemî taybetmendiyên mîmariya kevneşopî ya "Mala Mêrdînê" bi avahiya xwe ya U-plan û sê qatî ber bi başûr (deşt) ve heye.

Li hewşa qata binî ya muzeyê; Li qada vekirî berhemên kevîr û seramikên şaristaniyên Mezopotamyayê, ji Asûriyan heta serdema Bîzansiyan, ji Artûqîyan heta serdema Osmaniyan tîn pêşandan. Li ser vê qatê, dikanek bîranîn, kafeterya û Salonê Perwerdehiya Muzeyê hene ku li gorî tîgeha muzeolojiya hemdem hatine afirandin.

Xebatên perwerdehiyê yê muzeyê ji bo ziyaretvan, xwendekar û mamosteyên ku di dema dibistanê de bi randevûyê bi dersên xwe tîn, ji raya giştî ya ku li herêma parastî ya bajêr dijin û ji ziyaretvanên muzeyê re tê kirin. Tîmek ku ji perwerdekarên muzeyê, arkeologan, mamosteyên hunerên dîtarî, peykersaz, mamosteyên mamoste û dildarên muzeyê pêk tê beşdarî van xebatan dibin. Ziyaretvanên muzeyê dikarin beşdarî salonên perwerdehiyê û bi dehan atolyeyên wekî kolandina peran, çapkirina madî, mermerkirin, seramik û listika siyê bibin. Li hewşa li başûrê avahiya muzeyê, arkeopark û amfîtiyatroya ku tîde 500 kes tê de hene, li vê qadê çalakiyên wekî konser û nîşandana sînemayê tîn lidarxistin.

MUZEYA MÊRDÎNÊ

KURDÎ

Di Arkeoparkê de mal û mobîlyaya modela serdema neolîtîk, kargehên destan û qadên kolandina arkeolojîk hene. Di atolyeya kolandinê de hemû pêvajoyên zanistî yên kolandina arkeolojîk hîn dibin û bi arkeologan ve kofînên zanistî dikin. Li qata yekem a Avahiya Muzeyê, qada pêşangehê ya vekirî ya bi mozaîk û berhemên kevîr ên ji serdema Romayê, salona sînema û semînerê ya 3D, embarên berhemên, û Salona Pêşangehê ya Kolandina Arkeolojîk heye, ku tê de berhemên ji kolandinên arkeolojîk ên ku li herêmê tîn pêşandan. Li qata 2yemîn a muzeyê çar salonên pêşangehê yên hundurîn hene. Berhemên dîrokî yên ku li Mêrdînê hatine dîtin li ser vê qatê li ser mijarên cuda yên wekî Salonên Baweriyê, Bazirganî û Jiyanê hatine avakirin. Li Salona Jiyanê pêşangeheke tematîk û kronolojîk ku ji mijarên Xwarin, Xemilandin û Parastin pêk tê hat lidarxistin. Li ser vê qatê hûn dikarin biçin salona pêşangehê ya ku balê dikişîne ser berhemên sexte û qaçaxçîtiya berhemên dîrokî û pişt re derbasî avahiya îdarî bibin.

Di muzeyê de koleksiyonek ji Serdema Paleolîtîk (45,000 BZ) bi zêdetirî çil û pênc hezar tiştan li Salona Kolanên Arkeolojîk, Salona Baweriyê, Salona Bazirganiyê, Salona Jiyanê, Salona Karên Derew, Avahiya Îdarî Muzeyê, Pirtûkxaneyaya Taybet a Muzeyê, Galeriya Hunerê ya Muzeyê hene. , Restoration Conservation and Analysis Laboratories Ew rabirdûya arkeolojîk a bajêr bi îro ve girêdide.

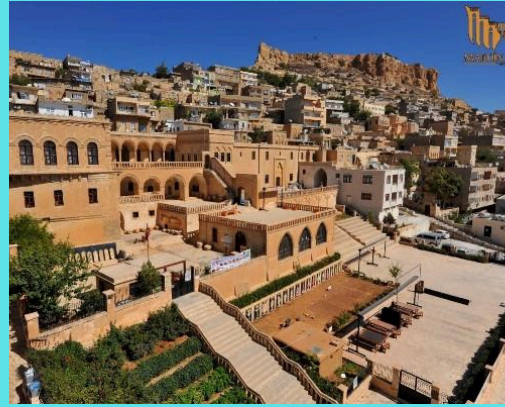
MARDİN MUSEUM

ENGLISH

Mardin Museum serves in two separate historical buildings in the city square, with its thematic exhibition halls, laboratory, educational areas and event diversity, renewed with a modern museum approach. Mardin Museum was built in 1895 by Antioch Patriarch Ignatios Behnam Banni as the "Syriac Catholic Patriarchate". The Church of Virgin Mary is located in the eastern part of the building. The Ministry of Culture purchased the building from the Assyrian Catholic Foundation, restored it and opened it as the "Mardin Museum" in 2000. The building has all the characteristic features of the traditional "Mardin House" architecture with its U-planned and three-storey structure facing south (plain).

In the courtyard on the ground floor of the museum; Stone and ceramic works belonging to Mesopotamian civilizations, from the Assyrians to the Byzantine period, from the Artuqids to the Ottoman period, are exhibited in the open area.

On this floor, there is a souvenir shop, a cafeteria, and Museum Education Halls created in line with the concept of contemporary museology. The educational activities of the museum are carried out for the visitors, students and teachers who come with their classes by appointment during school periods, the public living in the urban protected area and the museum visitors. A team consisting of museum educators, archaeologists, visual arts teachers, sculptors, master trainers and museum volunteers takes part in these studies. Museum visitors can participate in training halls and dozens of workshops such as coin minting, madder printing, marbling, ceramics and shadow play. In the courtyard to the south of the museum building, there is an Archeopark and an amphitheater with a capacity of 500 people.

MARDİN MUSEUM

ENGLISH

Events such as concerts and cinema screenings are held in this area. In the Archeopark, there are neolithic period model houses and furniture, hand mills, and archaeological excavation areas. In the excavation workshop, they learn all the scientific processes of an archaeological excavation and carry out scientific excavations accompanied by archaeologists. On the first floor of the Museum Building, there is an open exhibition area with mosaics and stone artifacts from the Roman period, a 3D cinema and seminar hall, artifact warehouses, and the Archaeological Excavations Exhibition Hall, where artifacts from archaeological excavations carried out in the region are exhibited. There are four indoor exhibition halls on the 2nd floor of the museum. The historical artifacts found in Mardin on display on this floor are structured around different themes such as Halls of Faith, Commerce and Life. A thematic and chronological exhibition consisting of the themes of Nutrition, Adornment and Defense was held in the Living Hall. On this floor, you can visit the exhibition hall, which draws attention to counterfeit artifacts and historical artifact smuggling, and then proceed to the administrative building.

The museum has a collection from the Paleolithic Age (45,000 BC) with over forty-five thousand items in the Archaeological Excavations Hall, Faith Hall, Trade Hall, Life Hall, False Works Hall, Museum Administrative Building, Museum Specialized Library, Museum Art Gallery, Restoration Conservation and Analysis Laboratories. It connects the city's archaeological past to the present.

MARDİN ULU CAMİ

TÜRKÇE

Artuklu Dönemi mimari örneklerinden, dilimli kubbesi ve minaresiyle Mardin'in sembolü olan Mardin Ulu Cami kayıtlara göre iki minareli inşa edilmiştir. Caminin bugün mevcut olan tek minaresinin kare kaidesindeki yazıt, yapım tarihini 1176 olarak vermektedir, fakat bugünkü minare 1888/1889 yıllarında yeni ve elektik bir üslupla yapılmıştır. Bazı Süryani yazarlar kiliseden çevrildiğini söylerler. Yapı kiliseden çevrilmemiş olsa bile, yerinde eski bir kilisenin bulunması muhtemeldir. Yapı 12'nci yüzyıl Artuklu Dönemi mimarisinin temel özelliklerini yansıtır. Erken dönemde özellikle güneydoğuda meydana çıkan, mihrap önü kubbeli enine gelişen cami plan ve formunun çok önemli bir örneğidir. Yapının malzemesi düzgün kesme taştır. Ulu Cami'nin kubbesi dıştan yivleme tekniğiyle yapılmıştır. İlk olarak bu binada kullanılmış ve sonraları Mardin'de gelenek halini almıştır ki bazı geç dönem Artuklu yapılarında karakteristiktir. Caminin dikdörtgen avlusu kuzeyinde kalır. Avlunun güneyinde mihrap duvarına paralel, beşik tonozlu üç neften oluşan, mihrap duvarına yakın iki nefin kubbe ile kesildiği, enine gelişmiş, mihrap önü kubbeli bir şema görülür. Bu şema, aynı zamanda, çevredeki birçok yapı tarafından taklit edilmiş bir modeldir.

مسجد ماردين الكبير

عربي

مسجد ماردين أولو، أحد الأمثلة المعمارية للعصر الأرتقي ورمز ماردين بقبته المجزأة ومئذنته، تم بناؤه بمئذنتين، بحسب السجلات. يعطي النقش الموجود على القاعدة المربعة للمئذنة الوحيدة الموجودة في المسجد تاريخ البناء 1176، لكن المئذنة الحالية تم بناؤها في 1888/1889 بأسلوب جديد وكهربائي. ويقول بعض الكتاب السريان أنه مترجم من الكنيسة. وحتى لو لم يتم تحويل المبنى من كنيسة، فمن المحتمل أن توجد كنيسة قديمة في موقعه.

يعكس المبنى السمات الأساسية للعمارة الأرتقية في القرن الثاني عشر. وهو مثال مهم للغاية على مخطط المسجد وشكله الذي ظهر في الفترة المبكرة، خاصة في الجنوب الشرقي، وتطور بشكل عرضي بقبة أمام المحراب. مادة البناء عبارة عن حجر ناعم القطع. تم تصنيع قبة مسجد أولو باستخدام تقنية الشطب الخارجي. تم استخدامه لأول مرة في هذا المبنى وأصبح فيما بعد تقليدًا في ماردين، وهو ما يميز بعض المباني الأرتقية في الفترة المتأخرة. ولا يزال صحن المسجد المستطيل يقع في الشمال. يوجد في جنوب الفناء مخطط مستعرض ذو قبة أمام المحراب، ويتكون من ثلاث بلاطات مقببة أسطوانية موازية لجدار المحراب، وبلاطين قريبيين من جدار المحراب تتخللهما قبة. يعد هذا المخطط أيضًا نموذجًا تم تقليده من قبل العديد من الهياكل في المنطقة المحيطة.

MİZGEFTA MEZİN A MÊRDÎNÊ

KURDÎ

Mizgefta Ulu ya Mêrdînê ku yek ji mînakên mîmariyê yên Serdema Artukiyan e û bi qube û minareya xwe ya perçekirî sembola Mêrdînê ye, li gor qeydan bi du minareyan hatiye çêkirin. Nivîsa li ser bingeha çargoşe ya tekane minareya mizgeftê, dîroka avakirinê 1176 dide, lê minareya îroyîn di sala 1888/1889an de bi şêweyekî nû û elektrîkî hatiye çêkirin. Hin nivîskarên Suryanî dibêjin ku ew ji dêrê hatiye wergerandin. Her çend avahî ji dêrê nehatibe guhertin jî, îhtîmal e ku dêrek kevn li cîhê wê hebe.

Avahî taybetmendiya bingehîn ên mîmariya Serdema Artukiyan a sedsala 12-an nîşan dide. Nimûneyeke pir girîng a plan û şeklê mizgeftê ye ku di serdema destpêkê de, bi taybetî li başûrrojhat derketiye holê û bi qubeyek li ber mihrabê, bi qalibekî pêş ketiye. Materyalên avahiyê kevirê birêkûpêk e. Qubeya Mizgefta Uluyê bi teknîka xêzkirina derve hatiye çêkirin. Pêşî di vê avahiyê de hatiye bikaranîn û piştê li Mêrdînê bûye kevneşopiyek ku taybetmendiya hin avahiyên Artukiyan ên serdema dawî ye. Li bakur hewşa çargoşe ya mizgeftê maye. Li başûrê hewşê nexşeyek bi qalibekî ku bi qubeya li ber mihrabê hatiye çêkirin heye ku ji sê nelên qemerî yên paralel ên dîwarê mihrabê û ji du nelên nêzî dîwarê mihrabê ku bi qubeyekê qut bûne pêk tî. Ev plan di heman demê de modelek e ku ji hêla gelek avahiyên li derdorê ve hatî teqîd kirin.

MARDİN ULU MOSQUE

ENGLISH

Mardin Ulu Mosque, one of the architectural examples of the Artuqid Period and the symbol of Mardin with its segmented dome and minaret, was built with two minarets, according to records. The inscription on the square base of the mosque's only existing minaret gives the date of construction as 1176, but today's minaret was built in 1888/1889 in a new and electric style. Some Syriac writers say that it was translated from the church. Even if the building has not been converted from a church, it is likely that an old church exists on its site. The building reflects the basic features of the 12th century Artuqid Period architecture. It is a very important example of the mosque plan and form that emerged in the early period, especially in the southeast, and developed transversely with a dome in front of the mihrab. The material of the building is smooth cut stone. The dome of the Ulu Mosque was made using the external chamfering technique. It was first used in this building and later became a tradition in Mardin, which is characteristic of some late period Artuqid buildings. The rectangular courtyard of the mosque remains to the north. In the south of the courtyard, there is a transversely developed scheme with a dome in front of the mihrab, consisting of three barrel-vaulted naves parallel to the mihrab wall, and two naves close to the mihrab wall interrupted by a dome. This scheme is also a model imitated by many structures in the surrounding area.

ZİNCİRİYE MEDRESESİ

TÜRKÇE

Sultan İsa Medresesi Mardin’de hüküm süren son Artuklu Sultanı Melik Necmettin İsa bin Muzaffer Davud bin El Melik Salih tarafından 1385 yılında yaptırılmıştır. İlk defa Mardin’de görülen Timur ve ordusu ile savaşmış olan Melik Necmeddin İsa bir süre bu medresede hapsedilmiştir.

Halk arasında Zinciriye Medresesi diye de anılan Sultan İsa Medresesi, doğu ve batı uçlarındaki dilimli kubbeleri ve doğu tarafına rastlayan yüksek anıtsal portali ile çok uzaklardan bile dikkati çeker. Dikdörtgen ve geniş bir alanı kaplamakta olan yapı, iki kat üzerinde avlu, cami, türbe ve çeşitli ek mekânlardan meydana gelir. Portalden girince yıldız tonozla örtülü bir bölüme çıkılır. Batısında ise cami ile birlikte avluya açılan bir koridor vardır. Koridorun güneyindeki cami mekânının ortasında mukarnaslı tromplu bir kubbe yer alır. Mihrabın etrafı kakma motiflerle işlenmiştir. Minber kesme taştan yapılmıştır. Avlunun batısındaki eyvandan ise türbe olduğu anlaşılan ve kubbe ile örtülü mekâna geçilir. Üst kat daha çok küçük oda mekânlarından oluşmaktadır. Bunlar bir zamanlar medresede okuyan kişilerin odacılarıdır.

المدرسة الزنكرية

عربي

تم بناء مدرسة السلطان عيسى في عام 1385 على يد ملك نجم الدين عيسى بن مظفر داود بن الملك صالح، آخر السلاطين الأرتقيين الذين حكموا ماردين. ملك نجم الدين عيسى، الذي قاتل مع تيمور وجيشه، والذي شوهد لأول مرة في ماردين، سُجن في هذه المدرسة لفترة من الوقت.

مدرسة السلطان عيسى، والمعروفة أيضًا باسم المدرسة الزنكية بين الجمهور، تجذب الانتباه حتى من بعيد بقبابها المجزأة على الأطراف الشرقية والغربية والبوابة الأثرية العالية على الجانب الشرقي. يغطي المبنى مساحة مستطيلة وكبيرة، ويتكون من فناء ومسجد وقبر ومساحات إضافية مختلفة على طابقين. عندما تدخل من البوابة، تصل إلى قسم مغطى بقبة على شكل نجمة. وفي الغرب ممر يؤدي إلى الصحن الذي يضم المسجد. وتوجد قبة ذات مقرنصات وحنيات ركنية تتوسط فضاء المسجد جنوبي الممر. المحراب محاط بزخارف مطعمة. المنبر مصنوع من الحجر المقطوع. ومن الإيوان الواقع غرب الفناء يمكنك الوصول إلى المكان الذي يُفهم أنه قبر ومغطى بقبة. يتكون الطابق العلوي في الغالب من غرف صغيرة. هذه هي غرف الأشخاص الذين درسوا في المدرسة.

MEDRESEYA ZİNCİRİYE

KURDÎ

Medreseya Sultan Îsa di sala 1385'an de ji aliyê Melîk Necmettîn Îsa bin Muzefer Davud bîn El Melîk Salihê dawîn Sultanê Artûqî yê ku li Mêrdînê padîşah bû ve hatiye avakirin. Melîk Necmeddîn Îsa yê ku bi Tîmûr û artêşa wî re şer kiriye, ku cara yekem li Mêrdînê hatiye dîtin, demekê di vê medreseyê de hatiye girtin.

Medreseya Sultan Îsa ku di nav gel de wekî Medreseya Zinciriye jî tê zanîn, bi qubeyên xwe yê parçebûyî yê li rojhilat û rojava û bi portalên bilind ên li aliyê rojhilat ve balê dikişîne ser xwe. Ev avahî ku qadeke çargoşeyî û mezin li xwe digire, ji hewş, mizgeft, tirbe û cihên cuda yê zêde li du qatan pêk tê. Dema ku hûn ji portalê têkevin, hûn digihîjin beşek ku bi stêrkek vegirtî ye. Li rojava korîdorek ku bi mizgeftê re ber bi hewşê ve vedibe heye. Li başûrê korîdorê di nîveka cihê mizgeftê de qubeyek bi muqerne û qjîk heye. Mihrabê bi motifên xêzkirî hatiye dorpêçkirin. Minber ji kevirê birîn hatiye çêkirin. Ji îwanê li rojavayê hewşê mirov dikare xwe bigihîne cihê ku tê fêhmkirin tirbe û bi qubeyê hatiye pêçandin. Qata jor bi pîranî ji odayên piçûk pêk tê. Ev odayên kesên ku berê li medreseyê dixwendin in.

ZİNCİRİYE MADRASA

ENGLISH

Sultan İsa Madrasa was built in 1385 by Melik Necmettin İsa bin Muzaffer Davud bin El Melik Salih, the last Artuqid Sultan who reigned in Mardin. Melik Necmeddin İsa, who fought with Timur and his army, who was first seen in Mardin, was imprisoned in this madrasah for a while. Sultan İsa Madrasa, also known as Zinciriye Madrasa among the public, attracts attention even from far away with its segmented domes on the east and west ends and the high monumental portal on the east side. Covering a rectangular and large area, the building consists of a courtyard, a mosque, a tomb and various additional spaces on two floors. When you enter from the portal, you reach a section covered with a star vault. In the west, there is a corridor that opens to the courtyard with the mosque. There is a dome with muqarnas and squinches in the middle of the mosque space in the south of the corridor. The mihrab is surrounded by inlaid motifs. The pulpit is made of cut stone. From the iwan in the west of the courtyard, you can access the place that is understood to be a tomb and is covered with a dome. The upper floor mostly consists of small rooms. These are the rooms of people who once studied at the madrasah.

ÖZCAN
YILDIZ
AIHL

4 LİSANS 7 MEKAN

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
TÜBİTAK 4006 - B PROJESİ

DANIŞMAN ÖĞRETMEN
ALAADİN İNAN

GÖREVLİ ÖĞRENCİLER
FEHİME AKYEL - HALİT AYDIN
İBRAHİM SEZER - KEMAL ASLAN